

Izbaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglaševanja na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON številka 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti).

Rusi na umikanju.

LONDON 16. »Daily Telegraph« je prejel dne 14. t. m. iz Tokija poročilo: Japonske čete, ki pritiskajo Ruse na njihovem umikanju, so oddaljane pet milj od Tielinga. Več važnih pozicij okolo Tielinga so zasedli Japonci. Pričakuje se, da Japonci zasedejo Tieling.

Ruski vojni vjetniki.

TOKIO 16. (Reuterjev biro). Vlada je ukazala za 43.000, v bitki pri Mukdenu vjetih Rusov, pripravili stanovanja, ki se razdele na razna japonska mesta. V vsem dobi 20 mest ruske vojne vjetnike. Pričakuje se, da bo vladivostoško pristanišče do 21. t. m. brez ledu, ker se zamore po reki Taidon že sedaj voziti ter je promet na isti do Pengjanga odprt.

Japonci v Tielingu.

LONDON 16. »Morning Post« poroča iz Šangaja od 15. t. m.: Tukaj se širi govornica, da so Japonci zasedli Tieling. Oblegovalni topovi, ki jih imajo seboj Japonci, so provzročili Rusom na njihovem umikanju težke izgube. Ea del ruske armade skuša dospeti sedaj v Kirin.

TOKIO 16. (Uradno). Maršal Oyama poroča, da je japonska sprejela armada, ki povsod preganja sovražnika, v noči od srede na četrtek ob 12. uri 20 minut zasedla Tieling.

Preključena naročila vojnega materijala.

LONDON 16. »Morning Post« poroča iz Washingtona, da je ruska vlada sklenila, da ne kupi več nikakega vojnega materijala v ameriških Zveznih državah. Dosedanja naročila so po dogovoru z zalagatelji preklicena.

Japonska eskadra.

LONDON 16. Glasom Lloydsu dosele vesti iz Singapore od 15. t. m. je pri svetilniku Sorhluag mimo paraika »Hongwara« plulo 22 japonskih vojnih ladij.

Parnik »Knight Komander«.

LONDON 16. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda od 15. t. m.: Angleški poslanik je izročil ruski vladi noto, v kateri zahteva Anglija znesek 100.000 fantov sterlingov kakor odškodnino za angleški parnik »Knight Komander«, katerega so Rusi v vodah skrajnega Vztoka ulovili in pogreznili.

Car izda manifest za nadaljevanje vojne.

PARIZ 16. »Figaro« zstrjuje, da je zvedel iz dobrega vira, da izda car v kratkem manifest, v katerem prekliče vse govo-

rice, ki so se v zadnjem času razširjale glede sklepa miru. Car da izjavi v tem manifestu, da niso zadnji dogodki, kakor so isti žalostni, njegovih nad omajali. Zaupaje na neizoprpljiva sredstva, na srčnost in ljubezen, ki jo goji ruski narod do domovine, bo car nadaljeval vojno.

iz Vladivostoka.

TOKIO 16. Glasom semkaj dospelih vesti vršita ruska križarja v Vladivostoku »Rossia« in »Gromoboj« zopet službo. Dela se noč in dan, da popravijo tudi »Bagatirja«. Razun tega je pripravljenih 20 torpedov in nekoliko podmorskih čolnov.

Brzobjavka generala Kuropatkina.

PETROGRAD 16. General Kuropatkin je brzobjavil carju Nikolaju od 14. t. m.: Po napadu, ki je bil danes zjutraj odbit, nisem prejel več nikakih poročil o bojih. Vojaki in stotnije, ki so bile ločene od svojih vojev, so se v zadnjih dveh dneh zopet povrnila k svojim četam. Triča je sedaj večinoma v redu. Triča prvega reda se nahaja večinoma pri četah. Čete so preskrbljene z živili ter so pripravljene na nove boje. O izgubah na mrtvih, ranjenih in pogrešenih ter o izgubah na topniškem materijalu in trenu nisem prejel dosedaj točnih podatkov.

Druga brzobjavka od 15. t. m. se glasi: Čete so pasirale mimo Tielinga v popolnem redu. Pregledal sem dele 14. divizije pehote. Do mojega odhoda iz Tielinga ni prišlo do boja. Na potu proti severu sem videl mnogo čet in tresa v popolnem redu.

PETROGRAD 16. Kuropatkin je brzobjavil včeraj: Nedavno sem inspical tudi polke, ki so dospeli iz Rusije. Isti se nahajajo v najboljšem razpoloženju.

Poročilo maršala Oyame.

TOKIO 16. (Uradno). Brzobjavka maršala Oyame poroča, da je japonski oddelek dne 13. t. m. zasedel Hiaking.

Ogrska kriza.

DUNAJ 16. Ministerski predsednik grof Tisza, ki je danes zjutraj došel semkaj iz Budimpešte, je bil predpoludne vsprejet od cesarja v daljši privatni avdijenci.

BUDIMPEŠTA 16. »Ogrski kor. biro« poroča z Dunaja: Grof Tisza je bil danes vsprejet od cesarja v avdijenci ob 11. uri predpoludne in ob 1. uri popoldne. Na predlog grofa Tisze je cesar sklenil, da se v nedeljo poda v Budimpešto, kjer se store nadaljnji koraki za rešitev krize. Najbrž bo poklicanih k cesarju zopet več oseb.

Brzobjavne vesti.

Potrjene izvolitve.

DUNAJ 16. »Wiener Zeitung« javlja, da je minister za trgovino potrdil zopetno izvolitev Josipa Quarantotto predsednikom in Leandra Camus podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Rovinju za leto 1905.

strele in sekire kapiteljke so le brile Gričane in ljudje so padali kakor snopje. Krojač je skočil v vodo, vrgl kopje od sebe, tresla ga je mrelica ter molil je Ošenaš. Sedaj se je zgrudil Paviša, ne gane se, mrtvev je tudi on. Kapiteljci so jih raztepli na kose. Trd oreh je to branišče, a brani je junak, kanonik Ivan od Moravca. Griška četa se je razsula kakor pleve in se spustila v beg ob potoku, a z živimi je bežal tudi — mrtvi Paviša zdiave glave, da se skriva pri Tomažu pod brdom.

— Malopridneži! Malopridneži! Malopridneži! je kričal razjarjeni Lučenec. Vojaki naprej! Pešci so se vrgli kričaje v vodo. Tudi kapitan je skočil v potok ter gnal z mečem na naskok. Prilomite lestve! Udrite! Četa se je zagnala ob branišče kakor železen klin, kakor mravljinca se je gnetel človek ob človeku, ob vsem nasipu je kipel besen boj, a v kalno vodo se je mešala rudeča kri. Sedaj so na vrhu branišča, sedaj na pesti, na nože! Oj, Kapiteljci se umikajo! Zmaga! Ali vrhu branišča so klonili. Zagromelo je,

Avdijenca.

DUNAJ 16. Cesar je danes na splošnih avdijencah vsprejel barona Call, ministra za trgovino.

Tiskovni odsek.

DUNAJ 16. Tiskovni odsek je vsprejel paragrafe, ki se nanašajo na odpravo prepovedi o kolportaži.

Kralj Edvard obolev.

LONDON 16. Kralj Edvard je obolev na lahkem prehlajenju. Na današnjem vsprejemu v palači ga je zastopal princ Valeški.

Pismo iz Rusije.

(Pisano sredi meseca februarja.)

IV.

(Zvršetak.)

Hudo so se križale sablje — različnih mnenj v boju na akademiji radi abecede. Branitelji in stražniki Azbuke — kakor je velel pisati Peter Veliki — in priporočevalci novotarij so križali sablje.

Boj je ostal neodločen in akademija je odločila borilce na vse vetrove.

Akademiki, profesorji, učitelji, pisatelji in drugi učenici mozeje so se raskropili po raznih uredništvih ter so jeli vojevati po raznih listih, izhajajočih v formatu — rjuh. V tem boju je sodeloval izlasti tudi znani astronom Demčinski — kakor pravijo — na veliko srečo Rusije. Radi tega boja da namreč ni imel časa prorokovati »dobre letine«. A prav zato — pravijo — ker je ni prorokoval, je bilo toliko žita, kakor že davno ne. Po ceni ministerstva za poljedelstvo je lanska letina preszala povprečni znesek letin zadnjih let za pol milijarde pudov.

Kakor vidite, so naši »Varégi« kljub resnemu času znali uprizoriti burko, ki je provzročila mnogo šuma in prepira, pa tudi — smeja.

Epilog tej pravopisni homatiji pa nam je prinesel »Ruski Vestnik« v številki za mesec julij. To je bil 40 strani dolg članek, resen, oster, temeljit, pod zaglavjem: »Akademija nauk i reforma ruskago pravopisanija«. V tem članku je profesor Budilović razložil podrobno, ovrgel temeljito in strogo obsodil zahteve novotarjev. Dokazal jim je vso neslanost in absurdnost njihovih zahtev in izmišljenj.

Ko smo prečitali ta članek »Ruskega Vestnika«, je bomba pogubila ministra Pleveja... in potem se je vnela tretja, še bolj srdita notranja vojna. To je tisto »brozenjeji«, ki se ponavlja vsakokrat, kadar ima vlada polne roke dela z vnanjim sovražnikom. Umerjeni in izvedeni ljudje menijo, da to bo melodrama, kakoršna je bila pri Aleksandru I; nekateri se boje tragedije, kakoršna je bil insceniral Loris Melikov. Le miloradniki brezskrbno pevajo »spomladanjo« pesem.

z branišča se je valilo tramovje, kamenje, zemlja v vodo na napadalec. Ječanje, krik, vrisk in kletev so se dvigali iz gomile glav, lesa, kamenja, a na branišču je oril krohoten smeh.

— Naprej! Naskok preko mrtvecev! je kričal Lučenec. Trobi, udri, Prodanič!

Zastavo sem! In četa je naskočila zaova kakor zveri.

Iz zelenila gričev za R.bnjakom je zasevalo orožje. Niz grčev se je vila četa, ko njeniki, pešci.

— Čuješ-li hrup, kakor daljnji grom? je rekel Grga Isoviću. Hitro naprej! Tja hočemo udariti. Tu so slabiji, je pokazal s prstom proti Novi Kapiteljski vesi.

— Tu? Blizu cerkve križarjev?

— Da, pri oni leseni hiši. Hitro!

— Naprej ljudje! sta zapovedala vodji, ali da ste mirni. Naj nas ne zapazijo pred časom, je dodal Prišlin. Najprej naj jaz, zatem naj prilete tvoji ljudje na konjih, ko ti napravim pot.

Klic po pravici in proti politici, ki izzivlja Italijo na invazijo naših obali!

Dne 22. marca 1905. je poslanec Bi a n k i n i zopet govoril v zbornici poslancev. Tudi to pot je razvijal velik govorniški talent, da ga smemo šteti med najbolj efektne govornike v parlamentu na Dunaju.

Šibal je orožništvo, ker pošilja sodiščem vsa svoja poročila v nemškem jeziku, kar izzivlja vseobče proteste. Orožništvo da je, ki ruši rad in mir na sodiških Dalmacije, isto orožništvo, ki obstoji, da povsodi čuva mir in red.

Da se pride temu zlu v okom, je sodna oblast odredila, da sodni praktikanti nemška poročila orožnikov prevajajo na hrvatski jezik. To pa se pravi hudica izgnati z Belcebubom. Sodni uradniki se čutijo tudi ponižane, ker morajo pomagati na utihotapljanju nemškega jezika v dalmatinska sodišča po orožništvu.

Minister za deželno brambo je bil sam priznal, da je orožnikom dovoljeno posluževati se na sodiških jezika, ki se ga poslužuje sodišče oziroma obtoženec. Če pa je tako, zakaj naj bi se ne posluževali jezika obtoženčevega, kadar sestavljajo pismene prijave na sodišča?! »Pričakujemo torej — je vskliknil poslanec Biankini — od ministra za pravosodje, da zastavi svojo odločno besedo ob tem vprašanju, ker tu gre za zakon in ugled sodstva.«

Zatem je prešel posl. Biankini na drugi predmet svojega govora: k troškom za vojsko. Tu je rekel doslovno: »Ko se na temelju zgodovine mora dokazati, da je od XVI. veka pa do danes bilo 229 vojen, ki so pogoltnile milijon in pol ljudi in sto milijard kron; da še danes vojska porablja najbolj denarne in telesne sile naroda, potem se moramo sramovati te naše toli slavljene civilizacije ter priti do zaključka, da smo še danes nekako barbari, kakor so bili prej omenjeni (Huni, Vandali, Alemanji, Goti itd.), in da naša civilizacija ni nič drugega, nego nekoliko popravljeno izdanje starega barbarstva.«

Če se je vendar oglašil v tej razpravi o vojni, opravičeval je govornik da noče s tem pomagati pogubnemu militarizmu, ampak da bi se po možnosti ublažile njegove posledice za rojstvo mu Dalmacijo in za hrvatski narod v obče.

Govornik je konstatoval notorično dejstvo, da velik in važen del vojne mornarice sestavljajo Hrvatje. V njem, ki mu je zibel tekla ob sinjem morju, ni vojna mornarica vzbujala nikoli tistega ogorčenja, kakor skupna vojska, ki se je pokazala in se kaže tako nevhvaležno nasproti narodu hrvatskemu in ki je — tako je vskliknil poslanec Biankini doslovno — »pred dvema leti madjarstvu na ljubo napela puško proti mojim

Tiho ali hitrih korakov je stopala gruča kmetov, spuščajoča kose, kopje, sekire k zemlji, da bi ne videlo orožje na soncu, a za njimi so vodili plemiči Ivančanje svoje konje. Tiho, hitro je stopala četa, prehoditi jej je le še šumico in udariti bo mogla v naskok.

Kake pol ure od Zagreba proti Susjedu je stal pod bregom človek, izmučen, prašen, kraj svojega konja, ki je željnc srkal vodo iz potohiča kraj pota. Bil je oblečen v temen jopič kakor seljak, toda ob boku mu je visela široka sablja. Človek se je nagnil, začel izpirati konju rano na nogi in mu jo je potem obvezal s svojim pasom. Zatem se je ogledal dva-trikrat in zataknil za svojo kapo belo pero, znak Lučenčeve vojske.

— Tako, je rekel, tu morem že natakiniti kapetanovo znamenje, ker bom s tem bolj varen v tem kraju, a ligaši me ne dohite. K vragu me je morala zalotiti nesreča ravno v bližini Zagreba.

(Pride še.)

P O D L I S T E K.

155

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—Š.

— Naprej malopridneži! so kričali za njimi konjeniki, a eden oklopnikov je mimgrede sunil krojača Milogleda v rebra, da je se svojo sulico zletel naprej za tri korake. Naprej Gričani! Za njimi se gnete vojska, azaj se smeje. Naprej v vodo! Na branišče! Ob vsem potoku skače vojska v ru memo nrasitlo vodo ter biti na nasip; na bregu pa stoji Lučenec, visoko mahajoči z mečem. Zvon stolne cerkve je zavnel, krik prodira skozi zrak, voda se peni, orožje žvenketa.

Udri! Udri! Naskakajte! Sedaj lete Gričani na branišče. To plazi, pleza in skače! Pijeni metlar se je povspel. V hipu se mu je razletela glava, a truplo njegovo je pljusnilo v vodo. Kri! Kri! Naprej! Ali

bratom v Hrvatski ter je prelila nedolžno hrvatsko krič.

V nadaljnih izvajanjih je povdarjal govornik, da hrvatski narod ne zahteva nikacih spomenikov za hrvatske vojske, on zahteva le — pravice, iste ugodnosti, ki se dovoljujejo Madjarom v vprašanih vojske. Na trditve ministra za deželno brambo v odseku za vojskine stvari, da v deželah ogrske krone ne obstoji težnja po uvedanju materinega jezika v vojsko, češ, da streme le po uvedanju madjarskega državnega jezika, je zaklical posl. Biankini: »Jaz protestujem najodločneje proti tej trditvi v imenu vseh tlačenih narodnosti Ogrske, ki bi jih hoteli raznarodovati tudi s sredstvom madjarskega jezika vojske. Narodnosti žele svoj jezik v vojski, ne pa omraženega jim madjarskega jezika.«

(Zvršetak pride.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 16. marca 1905.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

V večeršnjem članku smo označili bitnost načina uporabe ruske kavalarije. S tem smo na razsežno odgovorili na čisto ponavljajoče se vprašanje: »Kaj dela mnogoštevilna ruska kavalarija?!« Tudi v sledečih bitkah bomo gotovo le malo čuli o uporabi kavalarijskih mas v taktiki atak v starem zmislu. Take uporaba ne bo, dokler ostane Kuropatkin pri svojem originalnem načinu vojevanja, po katerem pač bije boje, ali le tistega bojnega tona, ko čuje v svoji defenzivi: »Do sedaj trpi napadalec več izgube, nego jaz!« Ko pa je nastopil čas, ko z vsakim hipom nadaljnega boja začenja branitelj več izgubljati, tedaj je prišel zanj pravi moment, ko branitelj hkratu prekinja boj ter pozdravlja napadaleca na svidenje na prihodnji poziciji. Ta originalni način vojevanja Kuropatkinovega se zrcali do danes jasno v vseh njegovih taktičnih in strategičnih odredbah pred, med in po bitki.

Kavalarija je strategično in taktično orožje vojskovođe. Zato pa si ne smemo domnevati, da bi vrhni ruski kavalarijski general med kako bitko, prirejeno po vrhnem zapovedniku v srho umikanja in pridobivanja časa — kakoršnji sta bili pri Ljaojanu in Mukdenu in bodo bržkone še pri Tielinu, Kiriau itd. — kar hkratu in v dosego momentanne taktične zmage pustil uničiti svojo kavalarijo. Kaj bi počel Kuropatkin ob nadaljevanju svojih genialnih bitek v srho umikanja, ako bi bil v prejšnji bitki pustil uničiti svojo kavalarijo?! Seveda bi bilo vse kaj drugega, ako poroče Kuropatkin nekega dne: sedaj imam končno veljavno strategično ofenzivo, sedaj pride do tiste zadnje odločilne bitke, ki zaključno odloči v tej vojni. Tu se mora vse bojevati do zadnjega v srho zmage, torej tudi kavalarije. Potem je vseeno: če je vse izgubljeno, pa naj bo še kavalarija!

Kuropatkin bo bržkone trebal še dolgo časa — mesece še —, predno bo imel zadostno moči, da bo mogel, zapričenši kontra ofenzivo, ponuditi japonski armadi vojno odločilno bitko, ki jo Oyama išče zaslonj že eno celo leto, ker je imel vedno premoč na številu in se nahaja bližini svoje domovine. Rusko kavalarijo treba sedaj — to mora biti jasno vsakomur — do omenjenega vojno odločilnega momenta varovati pred vsako nepotrebno izgubo. Nje vedenje mora biti — kakor je vse momentanno vojevanje Kuropatkinovo — le defenzivno. To je: nadaljevati bo moralna uloga, ki jo je burka infanterija na konjih igrala v južno-sfriški vojni. In to do momenta, ki bo odločilen za vojno. Vse dosedanje Kuropatkinovo vojevanje ne predstavlja v velikem nič drugega nego ne kako burško taktiko vseh orožij. Kavalarija, kakor najposebneje orožje za tako taktiko, more o tem dosežati najlepše vspehe in se najbolj odlikovati.

Po današnjem oficijelnem poročilu Kuropatkinovem se dozdeva, da se je pri Tielinu na črti reke Fanho zopet bit velik boj, v katerem so imeli Japonci velike izgube ter so bili dne 14. t. m. odbiti. Kuropatkin govori o več tisoč mrtlih, ki so jih pustili Japonci na fronti.

Današnje poročilo maršala Oyame pravi, da so njegove spredeje čete zavzele Tielin. Možno je torej, da so Rusi Tielin, ta važni oddelek, zapustili ter se umaknili proti Kiriau, kakor bližnji najvažnejši obrambni točki. Da so Rusi zapustili črto Tielin, ima

to glavne škodo, da bo zveza ruske armade z Vladivostokom bolj v nevarnosti. Najbrž ni našla ruska armada v Tielinu pripravljenih dovolj zalog, valed cesar se seveda ne more armada tamkaj ustaviti radi preganjanja od strani Japoncev.

Brzjavka, ki jo je priobčil ruski list »Novoje Vremja«, da je pri Tielinu pričakovati velike bitke, dokazuje, da so Rusi zspustili ta kraj, ker ni najbrž za taktično obrambo ugoden. Severno od Tielina pride kakor obrambena črta pred fronto v poštev: črta Heianpu—Ljutsiatsi—Mačental—Čantsidjan (kitajski zid) in reka Tsinho.

V tem slučaju je zasedenje Tielina po Japoncih le lokalnega pomena.

Mobilizacija nove ruske vojske.

Iz Petrograda javljajo, da se mobilizacija novih čet vrši brez ovir. Povelje za mobilizacijo so prejeli že druga divizija carske garde pod poveljstvom generala Troitskega, tretja divizija carske garde pod poveljstvom generala Ilovskega, osmi vojni zbor pod poveljstvom generala Rehbinderja. V kratkem dobijo povelje za mobilizacijo tudi 14., 15. in 18. vojni zbor. Ni pa še določeno, kateri drugi zbori bodo še mobilizovani. Tudi ni še določeno, kdo da prevzame poveljništvo nad novo armado. Z raznih strani se trdi, da pojdejo na bojišče trije veliki knezi. Govori se tudi, da so neki dvorni dostojanstveniki svetovali carju, naj gre tudi on na bojišče, kakor so to storili drugi carji, ker bi se s tem razpoloženje v vojski povzdignilo.

Japonci se pripravljajo na dolgotrajno vojno.

Kakor poročajo iz Londona, proslavljajo vsi tokijski listi zadnji vpeh Japoncev pri Mukdenu, ali od druge strani zelo odlično priporočajo japonskemu narodu, naj se pripravi na dolgotrajno vojno.

O položaju v Avstriji.

Ozirom na naša večeršnja izvavanja, je zanimivo kar piše »Lučan«, ki je glasilo češkega prvaka mej poslanci, dra. Kramarja.

V sedanjih sestavi vlade — tako pravi — ki je po pretežni večini sestavljena iz Nemcev ne le po rodu, ampak tudi nemško nacionalnež misljenja, je vzrok, da se Nemci upirajo proti rekonstrukciji kabineta. Ali ravno v tej anomaliji, da v državi, tako bogati na narodnosti, kjer politična razcepjenost reže tako globoko v vse državno življenje, poleg ustavnega zastopstva obstoji nekonstitucionalno ministerstvo, je dokaz za potrebo, da se po odpravi sistema Körberjevega odstrani tudi ta izrastek avstrijske ustave, sistem uradniških ministerstev. Ob eventualni prenosni sedanjega kabineta ne more biti torej govora o kakem podaljšanju eksistence kabineta Gautschevega, ampak jedino le o izkoriščanju dane priložnosti za uporabo politične moči v državni eksekutivi. Da se pomore do takega izkoriščanja in dosege te politične moči, to pa je dolžnost vseh političnih faktorjev. S tega gledišča treba motriti in povspeševati vprašanje prenosne ministerstva.

Ako vzamejo čitatelji naš večeršnji list v roke, verujejo se, da so gornja izvavanja glasila dra. Kramarja v soglasju z našimi večeršnjimi izvavanja, ki so kulminirala v trditvi, da so Čehi principijelno za prenosno ministerstva v parlamentarnem smislu, a da se Nemci upirajo temu iz zgolj egoističnih vzrokov, ker jim je lastni dobiček višji, nego vse ustavno življenje in konstitucionalni princip.

Ogrska kriza.

Razgovori, ki so jih zadnje dni imeli voditelji parlamentarne koalicije, niso imeli nikakega vpeha. Valed tega tudi grof Andrássy ni prišel večeraj na Dunaj na avdienco k cesarju, kakor se je pričakovalo. Dosedaj ni bila poklicana k cesarju nobena druga politična oseba.

Drobne politične vesti.

Prekinjenje zasedanja avstrijskega državnega zbora. Kakor javljajo z Dunaja, namerava vlada za kake tri tedne prekiniti zasedanje državnega zbora, da za ta čas skliče deželne zборе.

Preiskava radi inomostskih izgredov ustavljena. Z Dunaja poročajo, da se je valed cesarjeve odredbe ustavilo

postopanje proti vsem pri izgrelih v Inomostu udeleženiim dijakom.

Vatikan. Kakor se poroča iz Rima, se bo prihodnji konzistorij vršil na spomlad. Papež bo na tem konzistoriju imenoval ne koliko kardinalov. V poldrugem letu vlada nja sedanjega papeža so umrli 4 kardinali. Sedaj je izpraznjenih devet kardinalskih mest. A papež utegne imenovati le 7 novih kardinalov in to vse izven Rima.

Domače vesti.

Nečuvna predrznost nemškega c. k. profesorja. Na tukajšnji c. k. gimnaziji predava v VI. razredu naravoslovje nemški tirolski profesor, ki je še le pred par meseci prišel v Trst in ki čuje na ime Wolf. Ta profesor, zdi se, smatra za vrhunec pedagogične modrosti, ščuvanje proti slovenski narodnosti, ker drugače bi se ne obnašal v šoli tako, kakor se je drznil večeraj. Kakor smo doznali se je zadržal ta vzgojevalec (?) mladine večeraj mej uro v VI. razredu na nekatere slovenske dijake, ki so šepetali v zadnjih klopih, s temi le besedami: »Sprechen sie mir nicht dahinter, besonders in einer Sprache, die ich nicht verstehe; wann sie sprechen wollen, so gehen sie in's Hotel Balkan.« Ta »duhoviti« izbruh »furoris teutonici« užalil in razburil je slovenske dijake, dočim so se nekateri nemški dijaki na ves glas krohotali in smejali.

Taki predrznosti profesorja, ki je še le par mesecev tukaj, se moramo čuditi tem bolj, ker obiskuje omenjeni razred tudi sin c. k. namestnika princea Hohenlohe, pred katerim bi se bil moral isti profesor brzdati, če ne radi drugega, saj iz previdnosti.

A ne le čuditi se nam je nad tako predrznostjo, nego še vso odločnostjo moramo protestirati proti temu, da nemški profesorji zlorabljajo šolo za svoje paangermanske »dov-tipe« in za ščuvanje proti slovenski narodnosti.

Mi zahtevamo zadoščenja za tako žaljenje naše narodnosti ter pričakujemo, da se od kompetentne strani stopi na prste omenjenemu gospodu profesorju. Opczarjamo tudi naše državne poslance na Dunaju na ta slučaj, ki se vse jasnostjo ilustrira opravičenost naših pritožb proti nameščanju nemških profesorjev v naših deželah. Profesor, ki ne more zatajiti svojega sovraštva proti Slovonom niti na šolskem odru, ne proži nikake garancije za pravično, še manj pa za dobrohotno postopanje proti našim dijakom, ki itak trpe pod težo pedagogičnega nezmišla, da se morajo šolati v tujem jim jeziku in duhu.

Klevetnikom Rusije. (Dopis iz Trsta.) Priprosti narod naš (med katerega spadam tudi jaz) je silno zbeگان radi zadnjega izida borbe pri Mukdenu. To boli človeka, ki čuti se svojimi krvnimi brat...

Kdo ni čul o Petra Velikemu? Kdo ni čul o tem pripoznanem velikanu mej človeškimi geniji? Nu, kdor le količkaj pozna zgodovino Rusije, ve, da sedanja vojna na skrajnem Vstoku ni drugega nego etapa na urenjevanju že nad 150 let starega testamenta Petra Velikega.

Rusija si mora odpreti pot do Rumenege morja. Nu, genij Petra Velikega je morda računal na hitrejši razvoj stvari, na hitreje evropejziranje Kitejske, ki je bila edina vele-vlast nad vso rumeno raso, ki šteje danes 500 milijonov duš.

Ker pa ta rasa ni napredovala po načrtu slovanskega genija, a se tudi Slovanstvo ni še emancipiralo in ni došlo do medsebojnega spozaanja in ujedinjenja, zato se je doba miru med belo in rumeno raso podaljševala... Tem huji, katastrofalen bo spopad.

Rusija, vedno zvesta testamentu večno živčnega Petra Velikega, je sedaj na delu, na vršenju naložene jej misije: druženja Slovanstva in krčenja poti po teritoriju Mandžurije do Rumenege morja.

Sedanja vojna je etapa na vršenju velike misije, ki je naložena Rusiji. In ni dvoma, da bo Rusija znala premagati vse težave, ki se jej stavlja jo na pot, in da je od tega vršenja ne morejo odvratiti ne mali, ne veliki hipni nevspehi. Klevetniki Rusije se le smešijo, ako govore, da je pri Mukdenu Rusijo zadela katastrofa, ako govore o definitivnem porazu in o nemožnosti iste za nadaljevanje vojne. Rusija mora doseči svoj cilj, mora do-prinesti vse žrtve, mora izvojevati zmago bele nad rumeno raso, ker mora izvršiti voljo svojega velikega genija, Petra Velikega.

Velika, historična je misija, ki jo vrši in jo mora izvršiti Rusija. To naj si zapomnijo tuji in — naši domači klevetniki Rusije, a oni naši malodušneži naj v tem zgodovinskem dejstvu nahajajo opore, da bodo laglje prenašali take poraze Rusije, kakoršen je bil oni pri Mukdenu. **Onegov.**

Druga plat zvona. Ker je bil g. Wildi dal priobčiti v »Piccolu« točke svoje preliminarne pogodbe, siljenjene z bodočo zadrugo za nakup »jegovega« rimskega kamenoloma in je v svojem razgovoru s poročevalcem tega lista obdolžil druge lastnike kamenolomov, da se niso držali sklenjene pogodbe, priobčujeto ti poslednji daljši odgovor v istem »Piccolu«, v katerem zanikujejo, da bi bili oni prelomili dogovor z delavci. Oni da se niso odtegnili pogodbi, ampak po dveh letih edino le obvezi, da bodo vsprejemali izključno le organizirane delavce. To pa zato, ker da so delavci zlorabljali to klavzulo, da so usiljevali svojo voljo, grozeči s štrajkom tudi za take zahteve, ki so bile neopravičene in vrhu tega niso bile v nikaki zvezi z delavno pogodbo, kakor n. pr., če je bil odpuščen kakov delovodja.

Posledica temu je bila, da je moralna zveza kamenosekov in lastnikov kamenolomov odkloaiti vsaj eno tretjino ponudnih jim naročeb. Gosp. Wildi da je stavil rečeno klavzulo v pogodbo, ne da bi bil poprej povprešal druge lastnike kamenolomov, a poslednji so bili prisiljeni vsprejeti jo, ker je bila že priobčena delavcem in se je mudilo z izvršenjem že začetih del. Isti g. Wildi pa da se je hotel potem rešiti te klavzule in se je v ta namen ustmeno in pismeno dogovarjal s posamičnimi člani zveze. A stavil je pogoj, da drugi gospodarji ne smejo ne direktno ne indirektno vsprejeti nikakih del za železniški most pri Solkanu. Slednjič se pa ni mogel pridružiti sklepu družih gospodarjev in je moral ugoditi zahtevam delavcev, ker je bil siljen dobaviti kamenje za rečeni most in bi bil imel zanj eventualni štrajk zelo hude posledice. Dalje trdijo gospodarji, da je bil ravno g. Wildi, ki je pred določitvijo tarife najslabše plačeval delavce. Z oddajo kamenolomov da je Wildi napravil kupčijo v svojem lastnem interesu. Kamenoloma na Nabrežini in na Repneatbru sta lastnina občin, in je torej Wildi odstopil delavcem za 300 000 kron zakup kamenolomov, za katera je plačeval najemnino 2000 kron. Oni delavci, ki imajo kaj svojega se niso hoteli udeležiti na tej kupčiji in so jo vsprejeli le oni, ki nič ne posedujejo. Mnogi delavci, ki so delali v »rimskega kamenolomu«, so se povrnili na dela k starim gospodarjem. Slednjič trdijo gospodarji, da je Wildi vse mogoče poskušal skozi dve leti, da bi bili gospodarji kupili oni zakup rimskega kamenoloma za — 140.000 kron. Res je sicer, da je sedaj oddal tudi zakup kamenoloma v Repneatbru. Ker pa zakup tega poslednjega ni vreden več nego 10.000 kron, iz česar izhaja, da Wildi dobi od delavcev 150 000 kron več nego je zahteval od družih lastnikov kamenolomov.

To bi bila torej druga plat zvona.

Iz Sežane. — Da smo mi Sežančanje skromni ljudje, o tem priča dejstvo, da se tako malo oglašamo javno. Ni nam treba sicer povešati oči radi tega, ker se tako molči o nas. To je zato, ker nočemo obešati vsake malenkosti na veliki zvon. Sicer bi se bilo smelo že parkrat v minolem poletju izreči laskavo pohvalo na naslov naših društev, ki kar nič ne mirujejo, temveč delajo neumorno za narodov blagor. Da so naši fantje požrtvovalni, to smo videli na veliki veselici, ki jo je prizredilo pevsko društvo »Zorislava« minolo poletje. Da si ni bilo dovolj časa, vendar so se naši pevci nkušili par krasnih pevskih toček. Da pa tudi pozneje niso mirovali, kar je bilo pravih pavec narodojakov, o tem smo se uverili, ko smo zopet dne 2. svečana t. l. čuli par dobrih fiao proizvajanih zborov. Ta večer pa so tudi gospice diletantije v igri »Prvi ples« zaslužile vso čast. S tem svojim nastopom so si priložile obče priznanje. Bilo bi nam še mnogo omenjati o tem lepem večeru, ali uležo nam je že iz spomina. Ne moremo pa prerezeti krasnega »večera«, ki ga je, kakor vsako leto, tudi letos na pustno nedeljo prizredilo tukajšnje gasilno društvo. Kako priljubljeno je to društvo, videlo se je ta večer, kajti obiskali so nas gostje v velikem številu, tako iz Sežane kakor iz vse bližnje okolice. Krasna je bila zabava ta večer. K temu so zopet največ pripomogle vrle naše diletantije s svojim živahnim nastopom v lepi narodni noši. Igra »Jeza nad petelinom

in kes» je zares dobro vspela; posebno je ugajalo občinstvu prvo dejanje. A tudi peveci niso to pot odšli z odra brez slave. Tudi oni so želi mnogo pohvale in priznanja. Ponavljajoči se aplavz je pričal, kako ugodno je delovalo njihovo pvanje na občinstvo. Le tako naprej, dragi peveci in pevke, in društvo »Zorislava« postane zvezda-voditeljica v našem socijalnem življenju. V gospodu Lahu imate dobrega in vztrajnega pevovodjo. Posnemajte ga in sledite mu.

Da se naše občinstvo zanima za družabno življenje, oziroma društveni napredek, vidi se iz preplašil, ki so na dnevnem redu na vsaki veselici. Tudi danes nam je zabaležiti par vrlih gospic in gospodov, ki so preplaščali vstopnino na veselici na pustno nedeljo. Ti so: gospic: učiteljici Gaspari in Lorencuti 1 K, gospa Milena Pirjevec 3 K, gospa Marija Štofa 1 K, gg. Jakob Delak 5 K, Matko Kante, Josip Omers, Josip Štofa, dr. Gregorič, Fr. Rebec po 2 K; Iv. Kocjan Zrje, Anton Ukmar Šmarje, Ludvik Mahorčič, Anton Kosovel, Alojzij Šmuc, Fran Štofa, Ant. Bekar, Alojzij Stare Križ po 1 K; Ant. Počkaj 50 st.

Vsem izreka geslino društvo iskreno zahvalo za denar, ki so ga položili cenjeni darovalci na altar človekoljubja. Dal Bog mnogo sodelavnikov!

Izraz zadovoljstva iz občinstva. Prejeli smo: Posebno moramo naglasiti svoje zadovoljstvo in veselje, da je na zadnji predstavi »Dramatičnega društva« prišlo več dam brez tistih gorastov, ki jih imenujemo ženske klobuke. Nočemo žaliti naših dam s tem, da bi jih še le opozarjali na željo, ki je izražena v tem izrazu zadovoljstva. In poznajoči ljubeznjivost naših dam ne dvomimo na tem, da bodo rade upštevale to željo.

Pogreb Riharda Camberja se je vršil, kakor je bilo napovedano, včeraj popoldne. Sprevod, z duhovnikom na čelu, je odšel kmalu po 4. uri popoldne izpred hiše št. 13 v ulici del Moro.

Pred sprevedom so nosili 4 vence. Prvi je bil z rudečimi trakovi in napisom: »Zavedaj delavci Riharda Camberja«, drugi — iz samega belega čevlja in belimi trakovi — je imel napis: »Tržiški antisemitje Rihardu Camberju«, tretji venec, z rudeče belo-rudečimi trakovi je bil od uredništva lista »R. S. le«, a četrti, z rudečimi trakovi je bil od tiskarskega obojca istega lista. Za vozom, v katerem je bila krata, je šel voz, na katerega je bilo obešenih še 7 venecov.

Pogreba se je — v zveč slabemu, deževnemu vremenu — vdeležilo veliko število ljudi. V cerkvi sv. Jakoba je bilo truplo pokojnika blagoslovljeno, a od tam je šel mrtvaški voz, a za njim 15 kočiji na pokopališče.

Simfonični koncert vojaškega orkestra v Schillerjevi dvorani, na korist penzijskega fonda vojaških kapelnikov, izveden pred prilično velikim številom občinstva, izpjal je, kakor prejnj, zelo lepo. Vrlo odlično občinstvo je neprestanim odobravanjem kazalo, da uvažuje velike lepote ukusnega programa ter veliko marljivost in sposobnost kapelnika Teply-ja in njegovega strogo disciplinarnega orkestra. Največji vzpeh je dosegla Dvočakovska serenada za godala, ki se je uprizorila kakor novost; izvedena je bila že na zadnjem simfoničnem koncertu v »Narodnem domu«.

Kapelnik Teply je bil zopet predmetom laskavih ovacij.

Ruskij kružok. Preobilica veselja in plesnih zabav v šegavem predpustu spoznala se je prav posebno v našem ruskem kružku, kjer smo ob »ruskih« sedeli mestu za dolgimi klopmi za navadno muziko po trije in po štiri ali pa še manje.

»Oj predpust, ti čas presneti, Da bi več ne prišel v drugo!«

Odnesel si nam iz kružka od resnega učenja vse učence in učenke ter jih vrtil v diradaju svojih veselice.

Ali odlenkalo ti je tudi letoz. Nastopili so resni časi in naši učenci se povrnejo z vselej zopet k ruskim knjigam in učenju; ruska govornica se mora zopet slišati in naš kružok oživeti. Opozorjamo torej tem potom vse gg. učence in učenke, da se nam povrnejo in zopet poprimejo učenja prav marljivo.

Ob ponedeljkih in četrtek ter sredah in sobotah naj bodo naši večeri posvečeni učenju ruskega jezika! Na svidenje!

Otvoritev nove železnice. Uprava državne železnice namerava otvoriti promet na črti Celovec — Ržana dolina — Jesenice — Trst dne 1. novembra 1905.

Cenilne komisije za odmerjenje osebnih dohodarin. Cenilne komisije za odmerjenje osebnih dohodarin za Trst in okolico so začele delovati za leto 1905.

Ob tej priliki naznačil je gosp. finančni viši svetnik Jakob pl. Kuhacovih današnje stanje prvotnih del in ko je naštel nekatera navodila glede obdajanja, povabil je gospoda doktorja Marosini, naj priobči statistične podatke glede obdajanja minolega leta.

Sledilo je potem posamično razpravljanje.

Za novega guvernerja na Reki utegove biti imenovan graf Pavel Szajá y.

Novo društvo. Kranjsko deželno predsedstvo je pot dalo pravila društva slovenskih književnikov in časnikařev.

Okradena kuharica. Katarina Škrinjar kuharica krčme, ki se nahaja v hiši št. 17. v ulici Valdirivo, je prijavila včeraj predpoldne na policiji, da so jej neznanj tstvo ukradli škatljo, v kateri je hranila svoje dragocenosti, v skupni vrednosti 800 kron.

Iz Škrata:
Čudna oporoka.

V imenu Ožeta itd. Jaz nimam ničesar, dolžan sem mnogo, ostalo zapušča mam u bogim.

Umetnost.

Veliki koncert Ondriček (v soboto, 1. aprila 1905.)

Koncert Ondriček združuje v sebi nekaj največjih pridobitev na muzikaliznem polju tekom zidnjih desetletij. Fran Ondriček, največji žvekih virtuosov, nastopi prvič pred slovenskim občinstvom v Trstu, o tej priliki se bosta izvajali dve mojsterski deli: Dvočakov koncert za gosli in Čjckwaškega B mol koncert za klavir, prava vzor-dela komorne glasbe, klasičnega zloga. Imeli bomo še enkrat priliko nasijati se na vzornih izvajalnih vojaškega orkestra. Da, kakor se sliši iz zanesljivega vira, namerava podjetništvo »Narodnega doma«, dobiti za oni večer kakega izbornega peveca ali pevkinjo, da se s tem zadovolji tudi vokalni, — pri nas najbolje negovani in najmileji — muzikalizni veji. Dne 1. aprila to — to moremo trditi že danes, — pravi elite koncert, kar se zamore zaključiti tudi iz tega, da se je oddalo veliko sedežev. Da ne ostane kateri ljubitelj glasbe onega večera brez sedeža, se prosil da oni, ki se žele vdeležiti koncerta, si pravočasno zagotovijo sedež. Isti se še dobivajo pri vratarju »Narodnega doma« vsak dan od 3. do 6. ure popoldne.

Književnost in umetnost.

Br. 107. »Trščanskog Lloyda« lista za narodno gospodarstvo, izlazečeg svake subote u Trstu donosi u ovom posljednjem broju od 10. ožujka t. g. bogati i zanimivi sadržaj. »Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukturama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmjeniji trgovac, industrijalec, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjelo biti bez njega. Isvratista, kavane, gostionice, čitavnice, obćine, banke, obrtne i vjersijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrnuća. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u celolu monarkiji austro ugarskoj. Izvan Austro-Ugarake, gdje godj bilo, godišaja predplata iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlasniku i glavnom uradniku »Trščanskog Lloyda«, g. Fr. Kučiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104. T. 246 (vlastiti kuća).

DARILA.

»Zavodu sv. Nikolaja« v Trstu so nadalje darovali gg.:

Sivič J., župnik, Slov. Gradec 5 K; Spitzer Ivan, župnik, Pečine, Tolminsko 4 K; Skočer Avguštin, kurat bolaišnice, Gradec 4 K; Sušnik Ivan, kanonik, Ljubljana 20 K; Serajnik Vinko, župnik, St. Lipo Koroško 5 K; Setničar Fran, kaplan, Gorica 5 K; Sila Matija, dekan, Tomaj 5 K; Saje Mihael, župnik, Štranga 3 K; županstvo Štritrgr pri Ložu 100 K; Sedej Ivan nabral na ženitaini Barbe Mrakčeve in Kogoj Lojzeta v B. rjani 10 K; Sturm Anton, Brdo, Koroško 4 K; Schmid Mila, župnik 4 K; županstvo Šempas 10 K; Steška Viktor, župnik, Ljubljana

3 K; Stubereky Fran, Ščavnica, Štajersko 2 K; županstvo Šturje pri Ajdovščini 10 K; Tretenik Josip, kapelan 2 K; Tomas Vinko, Štanjel 1 K; Valilo pokojnega župnika Teran Frau v Tinjanu, Istra 42 K; Hranilnica v Sanožeah 10 K. Bog stotero povrni!

Ženski podružnici družbi sv. Cirila in Metodija so podarili: ž. g. Cink za vrtec v Rocoču 2 K, gospica Mariica Gombač, učiteljica ročnih del v Divači 2 K, rodbina Čargo, ker se niudeležila plesa tržških gospa 4 K.

Isti podružnici je pristopila kakor udinja g.a Olga Dugulin. Bog ž vi vse!

Loterijske številke, izrebane dne 15. marca:

Bono	38	65	86	63	25
Inoznot	65	31	16	70	52

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.
Ruske čete severno od Tielinga.

PETROGRAD 16. Dopsisnik lista »Nove Vremja« poroča: Ker so ruske čete zapustile Tieling ter se podale v pozicije severno od Tielinga, je nekaj pričakovati hude bitke.

Italijanska ministerska kriza.

RIM 16. »Agencija Stefani« poroča: Ker je Fortis izjavil, da ne more prevzeti sestave novega kabineta, je kralj izdal dekret, datiran od današnjega dne, s katerim je pooblastil Tattenja, ministra za neanjo stvari, da začesno vodi predsedstvo v ministerstvu in ministerstvo notranjih stvari. Druge ministre je kralj potrdil v njihovih službah.

Odlikovanje.
CARIGRAD 26. Slatin je civilnima agentoma Müllerju in Dameriku podelil veliki kordon reda Osmarine.

Dementi.

BUDIMPEŠTA 16. »Ogrski brz bir« poroča iz Zagreba: »Agramer Zeitung« je priobčila nastopni komunikac:

»N. Pester Journal« je probčil vest, da je v liberalnem klubu pripovedoval neki hrvaški politik, da je na izjavo posl. Tomasič, češ, da za slučaj, ako se v ogrskih polkih skupne armade uvede madjarski jezik, bi se moral tudi v hrvaških polkih uvesti hrvaški jezik cesar vskliknil: To pravo nikjer s piscem potrjeno. — Iz pravice, da bi se moral v hrvaški deželni brambi uvesti hrvaški jezik, bi bilo napačno izvajati, da se ina to izvršiti tudi v hrvaških polkih skupne armade.

Posl. Tomasič ki je bil o tem vprašan, je rekel, da je ta izjava toliko gleda oblike kolikor glede stvari, popolnoma izmišljena.

Trgovina.

Borsna poročila dne 16. marca
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.04—19.07—, angleško lire K — do —, Londonski kratak termi K 239.75—240.15
Francija K 95.15—95.35 Italija K 95.17—95.37
italijanski bankovci K — — — — — Nemčija 4
117.15—117.30, nemški bankove
avstrijska enotna renta K 100.25 100.50 ogrsk.
kronska renta K 98.30 98.60 italijanska reo
— — — kreditne akcije K 677.50 — 679.50
državna železnice K 660 — — 662.50 Lombard
91.— 93.—, Lloydove akcije K 640.— — 616 —
Srečke: Tisa K 347.—251.—, Kredit K 490 —
do 500.—, Bodenkredit 1880 K 308.— 318.— 80
denkredit 1889 K 317.— 317.—, Turške K 142 —
do 144.— Srečke — — do — — —
Dunajska borza ob 2. uri pop.
včeraj danes
Državni dolg v papirju 100.95 100.95
" " srebru 100.95 100.95
Avstrijska renta v zlatu 120.05 120.10
" " kronah 4% 100.55 100.55
Avst. investicijska renta 3 1/2% 98.30 98.30
Ogrska renta v zlatu 4% 118.90 118.90
" " " kronah 4% 98.40 98.40
" " " 3 1/2% 90.95 89.95

Akcije nacionalne banke 1613.— 1642.—
Kreditne akcije 678.— 678.—
London, 10 Lutr. 239.67 1/2 239.72 1/2
100 državnih mark 117.12 1/2 117.15
20 mark 23.46 23.46
20 frankov 19.06 19.06
100 ital. lir 95.35 95.30
Cesarski cekini 11.28 11.30

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — Francoza renta 99.60,
italijanska renta —, španski exterior 91.70,
akcije otomanske banke 603.—. Menjice na London
251.95.

Pariz (Sklep.) Avstrijske tržske rente
— — — — — Lombardi 95.— unificirana turška renta 90.92
avstrijska zlati reo 103.—, ovrška 4% zlat.
renta 100.90 Länderbau 520.—, turške srečke
135.75 parizke banke 13.14, italijanske n-ridi-
cionalne akcije 752.—, srečke (de Tint) 16.73 Mirna.
London. (Sklep.) Konsolidirane 91 1/2
Lombardi 3 1/2% srebru 26 3/4, španska renta 9 1/2
lijanska renta 105 1/2, tržski diskont, 2 1/2, monjice na
Dunaju 22.24 dohodki banke — — — — — izpašila banke
— — — — — Mirna.

Tržna poročila 16. marca.
Budimpešta Pšenica za apr K 19.26 do
K 19.28; rž za apr K 15.44 do K 15.46; oves — — — —
od K 14.30 do 14.34; koruza za maj K 15.42 do 15.44.
Pšenica: ponudbe srednje, povprečno e srednje,
mrtvo. Prodaja 14.000 met. stot. za 10 do 15 st. niže.
Koruza vzdržano. Druga žita nespremenjeno. Vreme:
oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos grad av-
togo za tok. mesec po 42 kg 42 1/2, frk. za maj
42 1/2.

New-York. (Ov.) Kava Rio za bodoče
dobave, vzdržano, 10 stotnik zvišanja.

Hamburg. (Sklep) Kava Santos g.
average za marec 34 1/2, za maj 35.— za sept. 35 1/2,
za decembe 36 1/2. Vzdrža o. — Kava Rio naveden
loco 36—38, navadna ree: 33—39 navadni 34—
39—42.

Hamburg. (Sklep.) Šlakovi za marec 29.30
za apr K 29.65, za maj 29.75, za junj 29.85, za
julij 29.90, za avgust 30.—. Šlar miono. Nov mlačno
Vreme: lepo.

Šlakovi or tuzemski. Centrifugal pila, prom
K 66.50 do 64.00, za september K — — do — —
marec-avg. 66.50 do 68.—. Consaid in Molina
promptno K 68.80 do 69.31. a sept K — — 4
—, marec-avg. 68.80 do 69.30.

London. Sladkor z rape surov 14 1/2, 3.
Java — — — — — Trino.

Pariz. Rž za tok. mesec 15.25 rž za
apr K 15.40, za maj-julij 15.—, za maj-avg-
16.75 (stalno). — Pšenica za tekoči me-
sec 23.68, za apr K 23.95, za maj-julij
24.35 za maj-avgust 24.80 (trdno). — Mrtvo za te-
koči mesec 29.15, za apr K 30.40, za maj-junij
31.10 za maj-avgust 31.25 (trdno). — Repično
olje za tekoči mesec 51.50 za apr K 51.00
za maj-avgust 50.75 za septem-ber decem-ber 50.—
(trdno). Špirit za tekoči mesec 43.50 za apr K 43.75
za maj-avgust 44.50 za september-december 43.—
(mimo). Sladkor surov 88.50 do 87.— 37.12 trdno
bel za tekoči mesec 41 1/2 za maj-avgust 42.— za
julij-avgust 42 1/2, za oktobar-jan. 34 1/2, trdno,
tamno 72 1/2—73 — Vreme: nestanovitno

Meblovana soba se odda takoj v ulici Farneto št. 49, vrata 8 (desno).

Fotografije 18x24 »Narodnega Doma« na lepem kartonu se vdobe pri upravi lista »Edinost«.

Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton šte. 1
po zelo nizkih cenah.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 52. A —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Gone, da se ni batt ulica te kosa: urom:
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonalescente.
— Provzročja voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem. —
Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznj ojačiti.
Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.
I. SERRAVALLO
— Trst. —

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente.)

Zaloga izgotovljene obleke
za gospode, dečke in otroke.

Velik izbor suknene blaga za obleke po meri. — Bogat izbor površnikov, ulstrov, ranglan, plaščev in havelokov po tovarniški ceni.

Konkurenca nemogoča.

PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Semenski oves in fižol
za seme in konzum:

bokini, koks in mandalon

je dobiti v poljubni množini pri podpisanih tvrdki v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32.

Lavrenčič & Domicelj.

Drogerija
GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniški disinfektirani parfemirani zaprošen patent se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

Podpisani priporočajo svoj iskušeni

železni plug

s kolesi za oranje na polju, pri brajda in drevju, za pletev, zasipanje, zrivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehljive vinske stiskalnice.

ŽIVIG, inženjer - Trst
Skladišče — trgovinska ulica 2.

Zaloga istrskih in dalmat. vin v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.

Za obilne naročbe se priporoča
IVAN TONEL.

Karlo Marcuzzi
v ulici Vincenzo Bellini št. 13.

DELAVNICA kirurgičnih priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo obleči, naj se poda v

prodajalnico izgotovljenih oblek I. FARCHI Barriera vecchia 5
kjer se vsaki dan izdeluje obleka v lastni krojačnici.

Zaloga pristnih dalmatinskih vin lastnega pridelka kakor tudi oljkega olja.

Prodaja na debelo in drobno. Franko na dom olje od 5 litrov in vino v sodčehkih.

Peter G. Bervaldi
ulica Gelsi št. 1 TRST

Intabulacije
(Vknjižbe)

za TRST in okolico po 4 ³/₄ % proti odplačevanju od 1. do 60 let daja

HENRIK GIBERTI
lastnik Prvega avtoriz. posredovalnega in koncesionir anega zavoda z odobrenim tarifom, z razpisom vis. ces. kr. namestništva št. 29.460 III.

Obenem tudi oblastveno poobl. zavarovalni agent in upravitelj hiš in zemljišč vsled dovolitve mest. magistrata št. 14.245 kakor tudi

GLAVNI ZASTOPNIK
Uzajemno zavarovalne banke „Slavija“
TRST ul. Vincenzo Bellini št. 13 I. n. — Telefon št. 1567.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo. Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril

prodajalnico manufakturnega blaga na trgu sv. Ivana št. 1.

V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinj in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.

Spoštovanjem
Viktor Bertoli.

Narodni kolek je v dobiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847.
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“ ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG
Točna postrežba in nizke cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GEORGIA
6000 ton. odpluje dne 22. marca v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Štantič

Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. lloyd. orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Polju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljšje voščilo (biks) **Fredin**
Cene nizke. Postrežba točna.

Manufakturna trgovina
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36, 42 novi. Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kotenina bela in siva. Maje, šlaji in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, srjace za moške in ženske. Krila, nogovice, čipke in zamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Pekarna in sladčičarna z lastno tovarno biškotov

Josip Mreule
TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Pekarna in sladčičarna

FRAN MILLANICH
Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.
Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. Raznašanje na dom. Sprejema naročbe na sladčice itd. o priliki porok in krstov.
Najugodnejše cene.

ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popravilne in inozemskih testenin, raznovrstnega olja. Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Anton Zerjal
TRST - ulica Belvedere št. 3 - TRST
priporoča svojim cenjenim rojakom v mestu, okolici in na deželi vedno sveže jedilno in kolonijalno blago, tu in inozemskih testenin, raznovrstnega olja. Pošilja na deželo na debelo in drobno.
Cene zmerne.

Dragotin Dapisin
TRST — ulica Bonomo št. 1 — TRST.

Zaloga ovsa, otrobov, žita, kakor tudi moke ogerskih paromlinov.
Prodaja samo na debelo.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gosposka ulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega že tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 ¹/₂ %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjce po 6 % in na vknjižbe po 5 ¹/₂ %
Uraduje vsaki dan od 8. do 12. ¹/₂ ure pop. razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1904 K 1.485.607-11
posojil " " " " " 1.573.842-34
glavnih deležev " " " " " 112.720-—

Poštno-hran. račun št. 837.315.

Leon Doreghini v Trstu
Barriera vecchia 21 I. n.

Velika zaloga pohištva, manufaktur in tapetarij.
Prosi se za obisk. — Obširno dovoljšeje kredita.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja cloveškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694-46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623 17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obénočrístne namene.